Galice

El **galice** /ɡəˈliːs/ o **galice-applegate**, és una llengua atapascana extingida parlada antigament pels pobles galice i applegate (Nabiltse) del sud-oest d'Oregon.[1] Era parlada a "Galice Creek i el riu Applegate, tributaris del riu Rogue al sud-oest d'Oregon. Hi havia almenys dos dialectes distints, però només el dialecte de Galice Creek està ben documentat."[2]

És una de les llengües del grup *atapascà d'Oregon* (Tolowa–Galice) de les Llengües atapascanes de la costa del Pacífic.

Galice

Tipus	llengua, llengua morta i llengua extinta
Parlants	
Parlat a	Estats Units
Autòcton de	Oregon
Classificació lingüística	
	llengua humana llengües ameríndies llengües na-dené llengües eyak-atapascanes llengües atapascanes llengües atapascanes de la costa del Pacífic
Codis	
ISO 639-3	gce (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=gce)
Glottolog	gali1261 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/gali1261)
Ethnologue.com	gce (http://www.ethnologue.com/language/gce)
IETF	gce

Contingut

Fonologia

Consonants[3]

		Labial	Alveolar	Palato-alveolar /palatal	Velar	Labializada velar	Glotal
Nasal		m	n				
Oclusiva	**unaspirated**	p	t		k	kʷ	ʔ
	aspirada		tʰ		kʰ	kʷʰ	
	ejectiva		tʼ		kʼ	kʷʼ	
Africada	**unaspirated**		t͡s t͡ɬ	t͡ʃ			
	aspirada			t͡ʃʰ			
	ejectiva		t͡sʼ	t͡ʃʼ			
Fricativa			ɬ z	ʃ			h ʍ
Aproximant			l	j		w	

Les vocals són [ɪ], [ɛ], [a], i [o]. Aquestes vocals poden aparèixer en grups i poden ser llargues.[3]

El galice també té diverses regles pel que fa a la posició de les consonants. Per exemple, les africades mai poden acabar amb un mot, i tampoc és possible que /z/, /m/, o /j/. D'altra banda, alguns grups de consonants es troben només al final del mot, per exemple /mʔ/, /ʔʃ/ i /ʔɬ/.[3]

Morfologia

Els morfemes en galice es poden posar en una de quatre categories: mots, prefixos, posposicions i enclítics. Els prefixos poden ser derivatius o gramaticals, on el derivatiu ajuda a fer una base de la paraula i gairebé sempre en forma de CV. Els prefixos gramaticals són menys comuns, però tenen més flexibilitat en la seva forma [3]

El galice té tres classes principals de paraules: substantius, verbs i articles. Els substantius només poden ser declinats per al possessiu i en aquest cas s'afegeix un prefix. Els verbs poden ser declinats per persona i nombre per a verbs neutres i addicionalment per als aspectes en els verbs actius i passius. Els substantius poden ser en quatre tipus diferents: un substantiu simple, que és un sol morfema; noms complexos, que tenen una seqüència aparent; verbs nominalitzats; i compostos, que contenen dos (i de vegades tres) bases de substantiu en qualsevol de les altres tres categories.[3]

Els verbs en galice es componen d'un mot precedit per un o més prefixos gramaticals i cap o més prefixos derivatius. Hi ha 10 posicions en una forma verbal i cadascun només pot ser omplert per tipus específics de prefixos i poden no omplir-se en absolut.

Posició Número	prefix
Posició 1	Pronom (pot romandre buit i no pot passar sense la posició 2)
Posició 2	posposició (pot romandre buit i no pot passar sense la posició 1)
Posició 3	prefix derivatiu (pot romandre buit)
Posició 4	Tercera persona del plural
Posició 5	pronominal (en el cas del verb intransitiu), pronom d'objecte (amb intransitives)
Posició 6	prefix derivatiu (pot romandre buit)
Posició 7	prefixos aspectivals (quan està buit, el verb està en imperfecte)
Posició 8	Tema pronom (excepte en la posició 5, quan forma verbal buida és en tercera persona)
Posició 9	Classificadors (elsverbs sense aquest prefix es troben a la classe zero)
Posició 10	Mot al·lomorf

Nombre i persona

Nombre

El nombre no és marcat habitualment en el substantiu. Els que ho són tendeixen a ser termes de parentiu i estan marcats amb els enclítics -yoo o -kee.[3]

Persona

El galice té primera, segona i tercera persona. La primera i segona persones del singular i plural es marquen en la posició 8. La tercera persona no està marcada en singular, però sí en plural, es marca en la posició 4 per -haa o ¬hii-. La primera persona del singular és marcada per š- en tots els casos. La primera persona del plural es pot marcar amb id- o i- depenent de la classe del verb. La nasalització es produeix en la posició 8 quan denota segona persona del singular, mentre que la segona persona del plural es pot marcar amb oʔo-, ʔa-,ʔe-, o ʔo- depenent del prefix anterior.[3]

Verbs classificatoris

El galice compta amb un nombre relativament moderat de prefixos de classificació per al seus mots verbal. En té 7 classes. En galice el prefix de classe es produeix just abans que l'arrel del verb, en la posició nou.[4]

Nombre de classe	Significat
I	Un sol objecte rodó
II	Un objecte llarg i prim
III	Afegir a ésser vivent (humà o animal)
IV	Afegir a envàs amb contingut
V	Afegir a la tela com a objecte
VI	Diversos objectes, una massa, diverses persones o un objecte similar a una corda
VII	Afegir a objecte com un paquet

Referències

1. «Ethnologue report for language code: gce (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=gce)». [Consulta: 1r novembre 2012].
2. «Galice-Applegate (http://multitree.org/codes/gce)». *MultiTree*. [Consulta: 12 desembre 2012].
3. Hoijer, 1966, "Athapaskan Galice: A Grammatical Sketch", *International Journal of American Linguistics* 32:320–327
4. Summer Institute of Linguistics, and Harry Hoijer. *Studies in the Athapaskan Languages*. 29 Vol. Berkeley: University of California Press, 1963. Print. University of California Publications in Linguistics.

Enllaços externs

- Galice (Nabiltse, Applegate Creek Indians) (http://www.native-languages.org/galice.htm)
- OLAC resources in and about the Galice language (http://www.language-archives.org/language/gce)
- Lèxic bàsic galice al Global Lexicostatistical Database (http://starling.rinet.ru/cgi-bin/response.cgi?root=new100&morpho=0&basename=new100\nde\pca&limit=-1)